Οδηγός Σχεδιασμού Διδασκαλίας

Βαθμίδα Εκπαίδευσης	Γυμνάσιο
Γνωστικό Αντικείμενο	Νεοελληνική Γλώσσα
Ισχύον ΠΣ / Τάξη	Α’
Ισχύον ΠΣ / Κεφάλαιο / Παράγραφος	2η Ενότητα / «Έναν μύθο θα σας πω… - Παράδοση, ήθη και έθιμα»
Νέο ΠΣ / Τάξη	
Νέο ΠΣ / Θεματικό Πεδίο / Θεματική Ενότητα	Αφήγηση
Διάρκεια	1 διδακτική ώρα

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΠΜΑ)
Νέου Προγράμματος Σπουδών (ΝΠΣ)

Οι μαθητές/-τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- Να συσχετίζουν τον κειμενικό τύπο της αφήγησης με το βασικό οργανωτικό του σχήμα, δηλαδή τον χρονικό άξονα, διαφοροποιώντας τον από άλλους κειμενικούς τύπους (π.χ. περιγραφή - χωρικός άξονας).
- Να εντοπίζουν τον επικοινωνιακό στόχο μιας αφηγηματικής πράξης μέσα από τη διερεύνηση της βασικής ιδέας, του προσανατολισμού, της λύσης και της πλοκής, των χαρακτήρων/προσώπων, του θέματος, της δομής, καθώς και πολυτροπικών σημειωτικών πόρων.
- Να ερμηνεύουν την αφήγηση ως κειμενική και πολυτροπική πρακτική νοηματοδότησης, διερευνώντας πώς οι γλωσσικές, δομικές και υφολογικές επιλογές συνδέονται με την επικοινωνιακή πρόθεση, το κειμενικό είδος και το κοινωνικοπολιτισμικό περικείμενο μεταξύ άλλων και υπό το πρίσμα της διαθεματικής προσέγγισης (Ιστορία – Λογοτεχνία).
- Να παράγουν αφηγηματικά κείμενα ατομικά αλλά και ομαδοσυνεργατικά, αξιοποιώντας βασικές φάσεις οργάνωσης και παρουσίασης των δεδομένων μιας αφηγηματικής πράξης και καλλιεργώντας ποικίλους γραμματισμούς (π.χ. τεχνολογικός, κριτικός).

Προτάσεις – Δραστηριότητες του εμπλουτισμένου ΝΠΣ & του Οδηγού Εκπαιδευτικού (https://www.iep.edu.gr/nea-programmata-spoudon/)

1. Διδακτική Πορεία

ΦΑΣΗ Ι: Προβληματισμός (5΄)

Δραστηριότητες & μεθοδολογία:

α. Αφόρμηση: Ανάγνωση της σύντομης ιστορίας του αποσπάσματος «Επαναστάτριες Ηγέτιδες» (Εκδ. Ψυχογιός, σελ. 58), προκειμένου οι μαθητές/τριες να ασκηθούν στη διάκριση του είδους, των βασικών συστατικών του και του ρόλου του οργανωτικού σχήματος του χρόνου.

β. Συζήτηση: Τι κάνει ένα κείμενο να θεωρείται αφηγηματικό;

Πόροι & υλικό: σύνδεσμος 1

ΦΑΣΗ ΙΙ: Διεξαγωγή δραστηριοτήτων (30΄)

Δραστηριότητες & μεθοδολογία:

α. Ανάλυση των χαρακτηριστικών της αφήγησης στο κειμενικό είδος του μύθου

Πόροι & υλικό: σύνδεσμος 2

β. Ανάλυση των χαρακτηριστικών της ιστορικής αφήγησης

Πόροι & υλικό: Κείμενο «Ο συνοικισμός του Θησέα» Πλουτάρχου, Θησέας 24 (μτφρ. Α. Μπαρτζώκα) [σύνδεσμος 3 και Φύλλο Εργασίας ή Προφορικές Ερωτήσεις]

γ. Επεξεργασία αυθεντικού κειμένου: Οι μαθητές/τριες εξετάζουν τους όρους της πλοκής, τον ρόλο του οργανωτικού σχήματος του χρόνου, τις δηλώσεις του χρόνου, τη προθετικότητα του πομπού.

Πόροι & υλικό: Κείμενο «Ο κότσυφας και τα παιδιά του» [σύνδεσμος 4]

δ. Ανασκόπηση της θεωρίας της αφηγηματικής πρακτικής
Πόροι & υλικό:
I. Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Μελίσπη [σύνδεσμος 5] και
II. Γλωσσική Διδασκαλία Α' Γυμνασίου – Βιβλίο μαθητή/τριας 2η Ενότητα, Α. Ξεκλειδώνοντας τα κείμενα [σύνδεσμος 6]

ΦΑΣΗ ΙΙΙ: Αποτίμηση (10')

α. Εφαρμογή: Οι μαθητές/τριες κατά ομάδες τοποθετούν στον άξονα του χρόνου με τη σωστή σειρά τα γεγονότα και συνθέτουν γραπτά μια σύντομη ιστορία μέσω προκαθορισμένου ρόλου πομπού και δέκτη.
Πόροι & υλικό: Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Μελίσπη [σύνδεσμος 7]
β. Αυτοαξιολόγηση: Συμπλήρωση «δελτίου εξόδου» με καταληκτική ερώτηση: «Ποια ιστορία θα ήθελες να διηγηθείς εσύ σε έναν φίλο ή μία φίλη σου από τα χρόνια της φοίτησής σου στο Δημοτικό;»

2. Αξιολόγηση επίτευξης ΠΜΑ

Η επίτευξη των στόχων ελέγχεται μέσω επιλεγμένων εφαρμογών:
1. Ασκήσεις ανοιχτού (π.χ. εύρεσης του θεματικού πυρήνα του κειμένου) και κλειστού τύπου (π.χ. πολλαπλής επιλογής)
2. Ερωτήσεις επεξεργασίας αυθεντικού κειμένου (ιστορικής πηγής και μύθου)
3. Ερωτήσεις ανάκλησης και προφορικής ή γραπτής απόδοσης προσωπικών βιωμάτων
4. Μύηση στην επεξεργασία πολυτροπικών δεδομένων και στη δημιουργική γραφή για την εμπέδωση της αφηγηματικής πράξης

3. Ανάθεση εργασίας

Εναλλακτικά:
1. Δημιουργήσετε ένα storybook με βάση το περιεχόμενο των στίχων 98 – 227 της Ραψωδίας α' της Οδύσσειας [σύνδεσμος 8]
2. Δημιουργήστε ένα podcast με θέμα «Η πιο αστεία ιστορία του καλοκαιριού»
3. Συνθέστε ένα κείμενο 70 έως 140 λέξεων διασκευάζοντας και ανατρέποντας τους ρόλους και την πλοκή σε ένα γνωστό παραμύθι, προκειμένου να δώσετε διαφορετικά χαρακτηριστικά στους ήρωες και τις ηρωίδες του και ένα απρόσμενο τέλος

Διαθέσιμοι εκπαιδευτικοί πόροι από το πολλαπλό βιβλίο (ΨΜΑ, δραστηριότητες, κ.ά.):

- σύνδεσμος 1: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/39017 (Ψ.Β. Μελίσπη)
- σύνδεσμος 2: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/43804#h5pbookid=assets&section=top&chapter=h5p-interactive-book-chapter-54e7449b-0f8a-49c6-9d8f-a65cbe5d269a&preventScrollToTop=true (Ψ.Β.Μελίσπη)
- σύνδεσμος 3: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/37914 σελ. 47 (Αρχαία Ιστορία Α' Γυμνασίου, Ενότητα 3 «Αρχαϊκοί Χρόνοι», Κεφάλαιο 7 «Η πόλη-κράτος», Εκδ. «Πεδίο»)
- σύνδεσμος 4: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/44088 σελ. 17 (Γλωσσική Διδασκαλία Α' Γυμνασίου – Τετράδιο Εργασιών: Σχεδιασμός Κειμένων, 2η Ενότητα, Κείμενο 2 «Ο κότσυφας και τα παιδιά του», Εκδ. «24 Γράμματα»)
- σύνδεσμος 5: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/39028
- σύνδεσμος 6: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/37327 σελ. 32 – 36 (Γλωσσική Διδασκαλία Α' Γυμνασίου – Βιβλίο μαθητή/τριας 2η Ενότητα, Α. Ξεκλειδώνοντας τα κείμενα, Εκδ. «24 Γράμματα»)
- σύνδεσμος 7: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/39016 (Ψ.Β.Μελίσπη)
- σύνδεσμος 8: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/37072 σελ. 20 - 23 (Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση: Ομήρου Οδύσσεια, Βιβλίο Μαθητή/τριας, Ραψωδία α: Θεῶν ἀγορά. Ἀθηνᾶς παραίνεσις πρὸς Τηλέμαχον. Μνηστήρων εὐωχία, 2η Υποενότητα: Η Αθηνά φτάνει στην Ιθάκη μεταμορφωμένη σε Μέντη και συναντά τον Τηλέμαχο (στ. 98-227), Εκδ. «Ελληνική Γραφή»